

Biblioteca „Cultură”
S.A.

Aradul

Ardealului

pare afară de luni și zilele după sărbători zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate
de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe
lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Tulburările studentesti

Mai ieri, telegrame ne vesteau de intenția studențimii de a demarșa mișcarea de mijloacele contondente, de cari se serveau în argumentarea lor. Capii mișcării, prezentându-se dlor ministrii de interne și instrucție publică, au dat asigurări formale în acest sens. Toată lumea era în drept să creadă mișcarea dacă nu abandonată, dar cel puțin limitată la lupta de idei, în care caz dacă doctrina aceea prezintă într'adevăr un sâmbure de valoare, s'ar fi impus cu mai mult folos.

Iată însă că din Cluj au sosit vești despre noi dizordine, puse la cale de către cercurile antisemite. Felul în care s'a produs demonstrația, două zile în urma angajamentului solemn al conducătorilor studențimii, și cu totul pe neașteptate înfațșează o stare de lucruri ce impun două învățături.

Întâi că mișcarea nu este numai o manifestație voită, calculată și organizată, ci ea se datorește unei irupții spontane de temperament. De unde a doua concluzie că nici oficial nici neoficial, studențimea nu poate garanta ordinea pe care acum și-ar dori-o.

Ce măsuri se vor lua pentru a stăvilii aci un rău mare, nu știm. Noi credem că numai o revenire a studențimii la preocupările sale de carte pot pune capăt anarhiei. Dar o revenire sinceră, până în a se lepăda curajos de un ideal, care aiurea a

fost abandonat de mult și însușirea unor credințe în munca tăcută, stăruitoare și rodnică. Numai această purificarea prin ea însăși a generații noi va putea aduce liniște și progres. Mai presus de orice măsuri de represalii. Și în afară de orice rătăcire pe cărări cari nu duc nicăieri viața unui popor.

INSEMĂNĂRI DE-O ZI

Vacanța

Zilele se frâng, asemeni unor clipiri de ochi, iar anii se rostogolesc în rimicul de toate creator. Un film urias, fără început și sfârșit, se perindă prin fața-ne și cuprinși de farmecul atâtor chemări ne împărășie auzul; multiplicitatea atâtor nuanțe, izbucnite din sânul Naturii, ne orbeste și asemeni unor păpuși cu resort, creem acel „perpetuum mobile”, conform teoriei lui Lavoizier. Sufletul — acel nobil accent, mulțumită cărnii am devenit regi ai pământului — cuprins de tot mai adâncă uitare, se împăinjenește cu rugină, existența lui devenind un ce fără nici o chemare.

După unii această transformare s'ar chema civilizație, iar după alții: degenerarea rasei i totu rezumându-se la simple teorii — imposibile de verificate.

Vacanța începută, pentru tânăru element școlastic, va fi un prilej mai mult, de a creia gânduri din cari să se desprindă nu simple teorii filozofice, ci adevărul furat în nopțile marilor război, cari ne-a sfârșimat avânturile și ne-a țărnutit idealurile.

Cel puțin acest tineret să se pătrundă de rosturi, cari pentru noi: generația de azi, i-au confundat în prea mult șgomot și prea numeroase nuanțe, izbucnite din izvorul nostru, prin nepăsarea noastră. — O oprire pe loc ne-ar conforta, poate, puterile, dar prea apropiată de zarea existenței noastre, nu ne mai rămâne decât ispășirea prin rugă: acolo sub catapeteasma sfințitor lăcașe șgomotul și nuanța contopindu-se într'un singur fir de lumină, care duce spre veșnicia unei vieți de unde întoarcerea nu mai este posibilă.

România: o forță latină în Orient

— Primele izbânde ale propagandei —

Arad, 21 Dec.

Mulțumită unei pricepute conduceri, guvernul actual a României a reușit, în scurt timp, să ne deslege din cătușile celor rămași necunoscuți în fața civilizației occidentale. Ne aducem încă aminte, cum înainte și chiar după războiu, România era un fel de anexă a Bulgariei, de multe ori aceste două state confundându-se între ele, bineînțeles în detrimentul nostru, confuzie care a dat naștere la corespondențe de felul următor: »X. Y. Iași, Bulgaria.«

În fața acestor nenumărate jigniri naționale, revolta ne urca sângele în obragi și gândurile ne fugeau o clipă spre legățiile noastre din streinătăți, unde fonduri necontrolate de nimeni, secau o visterie, care cunoscuse odată vremuri mai bune și care suporta orice fel de sacrificiu, în speranțele atingerii unui țel. Guvernaarea trecută — cu maximul de existență legală — în această direcție, a contribuit înfinit de desproporționat cu durata. Și cum acest partid liberal, nu scapă nici un fel de ocazie de a se confunda cu însăși țara, a reușit să-și impună prin aceste legății, în primul rând numele șefului, în loc de acela al țării.

Solul și subsolul nostru? Arta și literatura noastră? Drepturile noastre în granițele noi? Nimic din toate acestea n-a fost făcut cunoscut acestui Apus, pentru care Carpații însemnau o graniță din șterile nebuloselor! În schimb era trâmbitat pretutindeni numele unui șef de guvern și al unui ministru de finanțe care fixase, pentru țara care o guverna, o formulă bizară: »Prin noi înșine.«

În afară de unele case bancare și comerciale, majoritatea populației apusene și extrem apusene, avea despre România o singură cunoștință: o țară balcanică, a cărei civilizație este poate

în fașe, și dacă drepturile noastre, formulate cu prilejul păcii generale, au fost luate în considerare nu prea cu multă convingere, nu trebuie să mire pe nimeni: rodul cules, era veniența propriei noastre însemnări.

Dar vremurile, și în special politica vremurilor, ne-a făcut să vedem mai clar și începutul se datorește guvernului de azi. Nici un an de guvernare și presa apuseană se ocupă de noi — din toate punctele de vedere — și spre mândria noastră, elogiile nu sunt precupețite. Această considerație bine meritată, va fi având poate, o legătură cu recenta vizită a M. S. Regina peste Ocean, dar nu-i mai puțin adevărat ea este, în bună parte, meritul unui guvern priceput. Am luat act de nenumăratele atenții ale presei franceze, iar acum în urmă ziarul italian fascist »Il Tovero« — cu data de 10 Dec. — sub semnătură cunoscutului ziarist Remo Renato Petitto, care ne-a vizitat recent țara, scris un elogios articol la adresa noastră — din punct de vedere al drepturilor istorice asupra Basarabiei — articol din care extragem următoarele:

„În vreme ce în întreaga Rusie și în Ucraina, anarhia și războiul civil pustiau țara, în Basarabia era liniște. Suveranitatea României asupra Basarabiei a fost recunoscută de Anglia, de Franța, de Italia și de Japonia la 28 Oct. 1920.

„Anglia și Franța au ratificat această recunoaștere prin parlamentele respective: Italia a așteptat speiând prin aceasta să-și asigure prietenia Rusiei și să capete dela ea avantajii economice,

Adevărata

Noaptea s'a lăsat vălul întunecat asupra pământului și odată cu întunecul, o liniște adăuă a luat în stăpânire întreg ținutul. Satul dormea, căsuțele albe priveau cu ochi morți străzile pustii, și biserica ce se înălța în mijlocul lor, părea un cioban credincios, care-și păzește turma în odihnă.

Era târziu și Șvarț voia tocmai să închiză oărciuma, când a observat în strada pustie umbra unui călăreț, care se apropia în galop. Când a ajuns în fața oărciumei, a sărit nervos de pe cal. Șvarț l-a recunoscut îndată și l-a salutat cu umilință.

— Lasă vorba jidane, — îl interrupse tânărul, — azi vreau să-mi petrec. Trimite după lăutari.

A intrat în local, pe când oărciumarul se învățea în jurul lui, ca o morișcă, frecându-și mâinile mulțumit. — Iși petrece moșierul, este rost de câștig.

A doua zi întreg satul știa cheful

nebuu, de sticlele sparte și caraghioslăcurile lăutarilor. Oamenii se întrebau mirați, ce a ajuns pe conu Mihai. Nu prea avea obiceiul, să-și iasă din sărite, tocmai în sat.

Mihai însă nu auzea vorbele sătenilor și nici nu-l interesau aluziile lor. A ajuns acasă în zori de zi, cu capul îndurerat și creierii excitați de alcoolul consumat.

Maria l-a înșelat. Este fapt. S'a convins singur despre aceasta, nu mai putea să se amăgescă.

Maria era vecină cu moșia lui, ajunsă în părțile acele, cam de un an de zile. Când a cumpărat petecul de moșie, nimeni nu știa, cine este această ființă impunătoare, cu ochi a căror privire nu prea suferau împotrivire. Mult mai frumoasă, ca să rămână indiferentă lui Mihai, care de altcum nici nu se lăsa după prejudeții, a făcut cu ea cunoștință în mod ușor. În împrejurările vitrege dela țară, unde so-

cietatea lipsea, erau avizați unul la celalalt și căutau bucuros întâlnirile cât mai dese.

Mihai s'a convins, că are de a face cu o femeie inteligentă, care se simțea acasă în orice ramură, fără să-i poată cunoaște încă sufletul adevărat. Ființa aceea era o enigmă pentru el. A ajuns tot mai mult sub influența ei, simțind că-i devine nedespărțită și când l-a spus el toate astea, Maria a râs.

— Să mai așteptăm încă. Legăturile serioase se fac cu rizic prea mare. Timpul va hotărî.

Mihai îl interesa însă, și legăturile lor au pornit pe o nouă cale, presărată cu flori. Nu știau poate nici unul, unde va duce calea aceasta, mergeau însă înainte pe ea, îmbătați de mireasma ce plutea în jurul lor.

Mamă-sa, o bătrână simplă, care-l iubea, cum este în stare să iubească o mamă pe unicul ei fiu, privea cu îngrijorare legăturile acestea.

— Ce vrei dela o femeie, pe care nici nu o cunoști bine?

Mihai nici nu a ascultat o.

—Sunt destul de serios, să-mi formeze pe răspunderea mea, opinia despre cineva, fără să ascult de sfaturile cuiva. Ori poate vrei să iau pe Sofica, care abea a esit din fusta scurtă!

A urmat înainte viața aceasta până aseară. S'a increzut orbeste în Maria și desiluzia l-a lovit cu atâta mai crud. În momentele dintâi și-a perdut rațiunea, dar disperarea i-a fost cu mult mai mare ca ura și a părăsit-o desnădăjduit. În astfel de dispoziție a ajuns la oărciuma lui Șvarț. A cântat să-și amorțească durerea în alcool. Iluzii...

Nu-și afla locul nicăieri. Deși era frânt în urma nopții petrecute, somnul îl ocolea. S'a sculat buimăcit, și a esit la aer.

Două săptămâni a cercat în zadar să o uite. Căuta toate distracțiile posibile, se cățara de ele nebuu, ca apoi să le părăsească desiluzionat.

Într-o seară, pe când se întorcea dela vânat, s'a întâlnit pe poteca ce eșă din pădure cu Sofica. Mihai a privit-o cu mirare.

speranță înșelată acum: cât despre Japonia, ea așteaptă ca Moscova să fie dispusă de a închide ochii. Până una alta această ratificare a Italiei, care întârzie, îndurerează mult pe Români.

„A susține România în Basarabia este necesar, căci este drept; pe lângă aceasta e și frumos, iar pentru noi e și folositor, deoarece cu chipul acesta susținem cauza latinității, cauza acelei civilizații, care este comună tuturor popoarelor latine“.

Atențiunea italiană, ne îndrituește să credem, că ratificarea despre care vorbește, nu ne mai va îndurera multă vreme.

Omagiu generalului Berthelot

Ofițerii de rezervă și în activitate, decorați cu „Legiunea de onoare a Franței“, a semnat o adresă omagială generalului Berthelot cu ocazia trecerii dsale în cadrele de rezervă, ale armatei franceze.

Iată textul acestei adrese:

„Regretarea dvoastră din cadrele armatei active ale Franței glorioase și eroice, evocă în lumina amintirilor neșterse, puternicul sprijin moral și material pe care misiunea franceză de sub conducerea dvoastră l-a adus poporului român sub arme, în clipele cele mai grele ale istoriei sale.

„Niciodată un român nu va putea vorbi sau scrie despre durerile și glorioasele eforturi ale anilor 1916—1917, fără a pronunța și numele dvoastră care, printr-o admirabilă simbolizare a genului latin v-ați identificat cu aspirațiunile superioare ale neamului românesc.

„Ați plâns cu noi în clipele desnădejei, fără a pierde o clipă siguranța în victoria finală; v-ați bucurat cu noi în ceasurile victoriei armelor române, ați pus pe piepturile noastre — în clipa cea mai înălțătoare a vieții — „Legiunea de onoare“ care, mai mult ca o distincție personală, însemna că Franța era între noi.

„Iată de ce astăzi, când părăsiți armata activă, într-un simțământ de neperitoare solidaritate, sufletească, vă trimitem omagiul nostru de recunoștință la care știm, că într-un grad înalt se asociază nația întreagă“.

Urmează semnăturile a peste 200 de ofițeri decorați cu „Legiunea de onoare“.

Legatiunea Franței din București a făcut cunoscut, că dl general Berthelot va veni în persoană la noi, spre a lua această adresă.

Sedința Consiliului județean

— Intrebuințarea excedentului de patru milioane lei — Numerotarea caselor —

Arad, 21 Decembrie

După cum am anunțat în numărul de ieri al ziarului nostru, în ziua de 20 Dec. consiliul județean local a fost convocat în ședință extraordinară. A prezidat dl dr. Cornel Iancu.

Dl Teodor Papp, întrebând pe dl președinte dacă această convocare este legală, deoarece consilierii nu au fost anunțați cu 10 zile înainte, conform legii, dl președinte explică textul de lege, care prevede, că în caz de urgență, timpul de zece zile nu mai este prevăzut. În urmă dl ing. Ctin Bălțeanu, dir. școlii de arte și meserii, nefiind prezent în prima ședință, a depus jurământul, după care începe dezbaterile. „Verificarea procesului verbal din prima ședință“ punctul întâiu al dezbaterilor este votat fără nici un fel de obiecțiune.

Se trece apoi la punctul II. și anume: „Modificarea bugetului anului 1927“, cerându-se ca excedentul de patru milioane a anului 1926 să fie trecut — conform legii contabilității — în bugetul anului 1927, întrebuințarea sa fiind repartizată: 1) pentru construcții școlare; 2) pentru regularea cursului pâraelor, care inundă în urma ploilor, șoseaua Șiria-Păuliș și 3) — în cea mai mare parte — pentru refacerea șoselei județene Girahonț-Căpruța. De altfel despre această repartizare, dl Vasile Boneu, prefectul județului, încunostiințase ministrul de interne încă dela 18 Oct. a. c. — cerându-i aprobarea, dar cererea a fost anulată, în baza deciziei consiliului superior administrativ — care în necunostiință de cauză — a motivat, că deoarece la data de 18 Oct. consiliul județean era constituit, prefectul de județ nu ar mai fi avut căderea să ceară o aprobare în baza cunoscutului articol unic. Deci chestia modificării de buget a primit o soluționare definitivă și legală, în sensul amintit mai sus, din punctul de vedere al formalităților, neprimind nici

un fel de obiecțiune din partea nimănu.

Punctul ultim „Numerotarea caselor din comune“ a fost discutat cu toată atențiunea. După ce dl dr. Emil Micloși, raportorul și celoralte chestiuni, a citit articolul din noua lege administrativă, referitor la chestiune, a luat cuvântul dl dr. Iustin Marșieu, care spune că tăblițele pentru numerotarea caselor să se furnizeze înlăturându-se specula destul de bine cunoscută cu ocazia acestor furnituri.

În acest scop propune ca 4—6 membri ai consiliului cunoscători perfecți în ale administrației să formeze o comisie specială găsind modalitatea înfrânării acestei specule. Dl V. Boneu, prefectul jud. se asociază la părerea dlui dr. Marșeu, în ceiace privește studierea chestiunii.

Dl dr. Cornel Iancu, președinte, apelează la consiliu să aducă o soluționare a chestiunii și se primește propunerea amănării, urmând ca acest ultim punct de program să se discute în viitoarea ședință. Se aprobă apoi amendamentul dlui dr. Avramescu, în privința reviziunii câștilor funduale, amendament formulat în legătură cu numerotarea caselor.

Sedința declarându-se închisă, dl președinte dr. Cornel Iancu, urează sărbători fericite dlor consilieri.

Executarea unei convenții româno-maghiare

Dl Victor Hodor inspector gen administrativ însoțit de dl dr Lazar Augustin subprefectul jud. Arad au fost timp de 3 zile în orașul Macău din Ungaria, pentru schimbarea matricolelor, imobilelor din comunele fracționate prin trasairea noii linii de frontieră. La înapoiere în țară dl dr au predat unei delegații ungurești matricolele imobilelor rămase în Ungaria. Această tranzacție a fost executată în conformitate cu convenția încheiată de comisia româno-maghiară.

Sofica îl privea mirată.

— Dar și nenorocit. Ași fi înșă fericit, dacă tu mai... ierta.

— Bine, dar eu nu sunt supărată. Mihai îi duse mânuța la buze.

— Nu așa Sofico dragă. Vreau ca tu... cu un cuvânt vreau să știu, dacă tu ai fi în stare să mă iubești.

În loc de răspuns, fetița și a retras mâna din mâna lui, privindu-l cu ochii ei mari și nevinovați, în față.

Din privirea aceea, Mihai a înțeles totul. Și pe când buzele lor s'au împreunat într-o sărutare lungă, lungă, simțea că de pe suflet îi dispărea o greutate mare, căruia i a luat locul un sentiment dulce, care-l va duce pe adevărata cale a vieții.

Stana Traian.

M. Ventura va juca la Teatrul „Regina Maria“.

Dna Marioara Ventura va sosi în țară la 4 Februarie în vederea reprezentărilor de la teatrul „Regina Maria“.

Di general Averescu și palatul „Ligii Culturale“

Dl prof. N. Iorga, președintele Ligii Culturale a primit din partea dlui general Al. Averescu, președintele Consiliului de miniștri, următoarea scrisoare: Domnule Președinte,

Sunt încredințat ca și dvoastre și nevoia ca Liga Culturală să-și aibă locul propriu în vederea realizării programului ei de activitate națională și culturală. În adevăr, după întregirea Neamului Liga are rolul ei atât de important de a desăvârși unitatea sufletească a poporului român prin cultura națională.

De aceea, potrivit dorinței dv., am atras printr-o circulară atențiunea tuturor ministerelor să contribuie, după măsura fondurilor bugetare ce au la dispoziție, pentru ca Liga Culturală să-și poată termina localul început.

Socotesc însă că aceste contribuțiuni, ori cât ar fi de însemnate, nu vor fi suficiente. Cred că Liga Culturală ar putea organiza o loterie, în felul acelei organizate pentru construirea Ateneului, dând astfel puțința tuturor să se asocieze la opera ce vojiți a realiza, având asigurată în acest scop sprijinul guvernului.

Rolul ce a avut Liga în cultivarea și întărirea patriotismului, în năzuințele noastre pentru întregirea țării este încă viu în amintirea fiecăruia și de aceea sunt convins, că ideea loteriei va fi bine primită și că toți vor grăbi a-și da obolul pentru edificiul ce merită să aibă în capitala țării Liga Culturală.

GENERAL AL. AVERESCU
Președintele Consiliului de miniștri

Mișcarea culturală

Criza Teatrului Clujan

Ultimele chestiuni bisericesti la ordinea zilei, precum și activitatea din parlament nu au îngăduit dlui Goldiș să se ocupe până acum de soluționarea crizei dela Teatrul Național din Cluj, ministrul artelor studiază dosarul chestiunii, înaintat odată cu raportul de anchetă, întocmit de dl I. Marin Sadoveanu.

Asupra concluziilor acestuia, de a se îndepărta imediat din teatru dnele Bărsan și Apostol, ministrul nu s'a pronunțat încă.

Un mare turneu al Teatrului Național

D. C. Nottara va face un turneu cu tragedia lui Shakespeare „Regele Lear“.

Concurs de muzică

La 23 Ianuarie 1927 la Varșovia, în școala superioară de muzică „Fr. Chopin“, va avea loc un concurs internațional de muzică (cântări cu fortepiano din operele lui Chopin), la care, prin legăția respectivă, sunt invitați și artiștii români.

Sunt premii de 5000, 8000 și 2000 zloți.

Cei ce se interesează de acest concurs pot obține relațiuni dela toate consulatele din țară.

Participanților li se acordă reducere la plata vizei pașapoartelor și pe căile ferate polone.

Inscrierea se termină la 31 Dec.

Concurs pentru pictori

„Astra“ basarabeană a deschis un concurs pentru cele mai bune desene simple sau în color, pentru combaterea alcoolismului, tuberculozei, bolilor venerice, cancerului, mortalității infantile etc.

Pentruca aceste mijloace de propagandă să fie cât mai demonstrative, vor trebui să fie inspirate de particularitățile sătești din Basarabia.

Aceste planșe vor fi afișate în toate localurile și instituțiile publice.

Cele mai bune lucrări vor fi premiate cu câte 4000 lei fiecare, constituindu-se astfel 5 premii.

Data predării lucrărilor este 1 Aprilie 1927.

Cât a crescut fetița aceasta! Altădată o lua în brațe, ca pe un copil, acum însă s'a oprit nedumerit înaintea ei.

— Nene Mihai, mata ești urât, când te uiti cu ochii ăia supărați.

— Bine... bine...

Sofica rise, arătându-și dinții albi ca zăpada, în contrast cu obrăjorii roșii, plini de sănătate.

— Bine? Ba e rău, foarte rău. Azi mâine ne vom trezi, că întrii la schit.

Și tot rîzând, cu drăgălășenia unei fete tinere, a aruncat florile de câmp ce le avea strânse, pe Mihai, și a fugit pe drumul către sat.

Mihai a ajuns în seara aceea gânditor acasă.

De atunci a cutreerat tot mai des poteca care pădure și se întâlnea de multe ori cu Sofica. Convorbirile cu această fată, cu sufletul curat li înviora firea lui bolnavă. Simțea o recreație, privind ochii ei mari și naivi și risetele ei vesele, erau un balsam vindecător pentru el.

Într-o zi, Sofica ia zis serios.

— Mata nu mai ești cel vechiu, te-ai schimbat și ai devenit un ursuz, de care îmi e teamă câte-odată.

— Și mata te-ai schimbat. Li zicea „mata“ pentru întâiaș dată, în viață. — Ești fată mare acum.

Sofica a roșit.

De atunci a lăsat convorbirile naive și s'au trezit că discută unul cu altul pe ton serios, timid la început, care însă a devenit, cu zi ce trecea, mai intim și mai sincer.

Mihai a observat în interiorul lui o schimbare, datorită influenței curate a Soficei, care a pus un vâl pe trecutul său.

Odată a prins o de mână și a zis cu un glas care i s'a părut că nu era al lui:

— Sofico, vreau să vorbesc cu tine serios... și Sofica nu a răspuns.

— Spune, continuă Mihai, — simți tu ceva pentru mine?

— Cum să nu, doar ai fost totdeauna bun cu mine.

— Eu sunt un depravat — răspunde Mihai trist, — nu merit nici măcar simpatia ta.

Bugetul asigurărilor sociale din Ardeal

Arad, 21 Dec.

Noul buget al asigurărilor sociale din Ardeal a fost deja întocmit și deși la comisia consultativă a Ardealului.

În general s'a prevăzut în acest nou proiect de buget, sumele după cum urmează:

1. La asigurări de boală 283.275.000 lei cheltuieli, față de 262.559.969 lei venituri;

2. La asigurări de accidente: 44.322.000 lei cheltuieli.

3. La casele de pensii: 42.324.000 lei

lei la venituri, față de 52.346.000 lei la cheltuieli.

Prin noul proiect, sporurile de venituri, în special la asigurarea de boală provenite din noua încadrare a asiguraților, au fost destinate pentru perfecționarea și intensificarea asistenței medicale, în care scop s'a alocat un spor de circa 44.000.000 lei.

Ajutoarele bănești au fost și ele sporite cu circa 35.000.000 lei.

La fel s'au destinat sporuri pentru plata rentei asigurărilor de accidente și pensii.

Corpurile legiuitoare

Camera

Sedința de înainte de masă 21 Dec.

Sedința de a. m. în Camera deputaților au vorbit dl Argetoanu fost ministru și Mihail Popoviciu, declarându-se în contra bugetului.

Acesta din urmă expune criza de merar din țară, cerând stabilizarea valutii. Declară că, bugetul un este real este balanțat. Atacă vehement pe șefii generali, pentru comercializarea făcuții ei, protestând în contra risipirii banului și averii Statului. Cere înființarea cadastrului național asupra imobilelor și avutului statului.

Sedința p. m. din ziua de 21 Dec.

În sedința de după masă în Camera

deputaților s'a continuat discuția la bugetul anului 1927.

Dl Iorga vorbește prima oară, zicând că este dificil a se discuta cifrele prevăzute în buget. Nu aprobă expunerea dlui ministru de finanțe, care în proiectul de buget i-și exprimă nelăcrederea în trecut, și aprobă glasul dlui Vintilă Brătianu, care în proiectele sale de buget, întodeauna i-și exprima speranța în viitor.

După dl Iorga, vorbește Madgearu care, află că, bugetul a întrecut prea de tot putințele țării. Atacă cu vehemență comercializarea și monopolurile de Stat. Vorbește apoi despre datoritiile publice, cari nu sunt nici azi aranjate. Cere îmbunătățirea sorții funcționarilor de Stat.

Preschimbarea permiselor ziariștilor pe CFR.

Direcțiunea generală a căilor ferate a luat o nouă dispozițiune prin care face cunoscut că permisele libere ale ziariștilor, tip 1924, prelungite dintr'un început până la 1 Martie 1927, sunt valabile numai până la 31 Dec. 1926.

Preschimbarea actualelor permise se va face, din câte suntem informați, începând din cursul săptămânii viitoare. Nu se vor elibera bine înțeles, noul permis decât acelor dintre ziariști, cari au fost odmiși de comisiunea instituită în acest scop.

Monografia Ghiorocului din jud. Arad

Incurând va apare Monografia comunei Ghioroc (dela anul 1126—1926) opera colaboratorului nostru »Sextus«, dl Mitra I. Alexandru, notar diplomat și fost secretarul comunei Ghioroc.

O frumoasă suveniră lasă autorul pentru comuna a cărei secretar fusese și totatunci o valoroasă contribuție la propaganda național-culturală, din acest județ.

Monografia este dedicată dlui Vasile Boneu, prefectul județului; aceluși, care a ajuns să primească cea mai frumoasă recunoștință, pt. munca mistuitoare de nervi, în mormanele dosarelor administrative, fiind numit prefect al județului, a cărui funcționar onest fusese.

Românii din județ sunt mândri de aceasta inițiativă frumoasă și demnă de urmat, a dlui Mitra I. Alexandru aducându-i și anticipativ cu toții, mulțumirile pentru greaua muncă depusă în interesul cultural-național.

Spargere cu furt

În noaptea de 20 spre 21 Dec. răi făcători rămași necunoscuți s'au introdus prin spargere în bodega din Piața Ștefan Cel-Mare proprietatea Cecilia Andrei, de unde au furat mărfuri în valoare de circa opt mii de lei.

Politia se află pe urma vinovaților.

Din județ

Ghiorocul în întuneric. Comuna de mare importanță a Podgoriei Aradului, Ghiorocul, deși se dezvoltă din zi ce merge, totuși până în ziua de azi, a rămas neglijată de cei chemați a se interesa de soarta ei.

Este locul de ramificație a tramvaelor electrice Arad—Podgoria, având garajul în comună și cu toate acestea, noaptea este complet neluminat, fiind un adevărat pericol de moarte a circula pe străzi.

Primind mai multe plângeri în acest sens, dela locuitorii comunei și pentru că, autoritățile locale nu s'au îngrijit de a satisface această modestă necesitate publică, rugăm autoritățile superioare, să încuviințeze prezenta jalbă a locuitorilor comunei Ghioroc, dispunând ca cel puțin două lumini să fie instalate, pentru fiecare stradă — după cum cer locuitorii.

Uzina electrică din Nădlac. Comuna Nădlac prin dezvoltarea sa rapidă, va ajunge în scurt timp, de a fi un orașel, podoabă pentru județul nostru.

Societatea Anonimă Electrică din Arad, a primit concesiunea de a instala o uzină electrică cu 100 cai putere, pentru iluminarea comunei.

Uzina este deja în funcțiune și astfel dezvoltarea comunei și pe teren industrial primește un mare și prețios ajutor.

Ninge în întreaga țară

BUCUREȘTI — Din toată țara se anunță că, zăpada cade în abundență și se apropie ierul cumplit.

x Școala de Arte și Meserii din Arad are de vânzare o serie de obiecte artistice, lucrate în atelierele Școlii, pe prețuri foarte modeste.

Rugăm publicul a vizita expoziția din localul școlii parter dreapta.

Obiectele expuse sunt: stelaje de flori, vase diferite pentru flori, lămpi electrice, cutii de scrisori, portunetele cu unelte de foc etc.

424

Directorul Școlii.

INFORMATIUNI

Dela Administrația ziarului.

Administrația ziarului roagă honor. Public să nu achite sumele pentru ziar sau publicațiunile, de către persoanele, cari prezintă simțimă cu fotografii provădate cu semnătura Administrației I. lanota.

La fel nici cumpărăturile în ziarul ziarului nu vor fi lichidate până nu se va prezenta comanda înmnată de Administratorul ziarului.

Administrația ziarului.

Prețuri onor. abonați ai ziarului nostru

binevoii a cunoaște că, abonamentele solvite anticipativ, la mâna delegaților noștri, pentru ziarul zilnic, se consideră ca solvite, dela data apariției ziarului (15 Decembrie a. c.) și întru numărul lunilor prevăzute în anșa dată dela color.

Administrația ziarului.

O atențiune pentru delegații unguri

În prilejul sosirii în Arad a dlilor: Erney, secretar general al Ministerului Interne din Bupapesta și Antalffy, prefectul jud. Arad din Ungaria — delegații unguri în comisia de rezolvarea bunurilor, înjumătățite prin vea unei linii de frontieră — au invitați de dl Vasile Boneu la o întâlnire, la care au luat parte și dr. Victor Hodor, inspector general administrativ și dl dr. Silviu Molnár, senator al jud. Arad. Invitația de înseamnă o atențiune adusă delegației maghiare, care cu foarte multă atenție a dus la bun sfârșit o chestiune atât de importantă.

Dela delegația permanentă a județului

Delegația permanentă a județului în țara de azi 21 Decembrie, a luat scutire cererea ungarilor din localitate, în care cer extradarea bustului de Elisabeta, făcut de sculptorul și care bust era ridicat în parcul țării jud.

Decizia s'a aprobat.

Restricții în ajunul Crăciunului

Conform datinei în ajunul Crăciunului reprezentațiile de cinematograf, de teatru și orice fel de spectacole vor fi oprite; în același cadru intrând și muzicele de seară din localurile publice.

Ceaiul dansant al „Crucei Roșii“

În seara zilei de 21 Decembrie a avut loc în sala festivă a Prefecturii jud. un ceai dansant organizat de Societatea „Crucea Roșie“ filiala Arad. Acest ceai dansant a fost organizat, după cum am anunțat și în numărul trecut al ziarului nostru | În favoarea săracilor și bolnavilor din spitale, cărora li se va împărți cadouri cu ocazia sărbătorilor de Crăciun.

După ceai a fost și un interesant târg de păpuși. Muzica militară a reg. 93 inf. și-a dat concursul cântând diferite arii naționale.

Promovare

Suntem informați, că dl Aurel Botiș — fiul dlui dr. T. Botiș dir. Seminarului — a fost promovat de doctor în științele medicale la Universitatea din Cluj. Faptul ne îmbucură întrucât dl Aurel Botiș este un fiu al orașului nostru. Îl felicităm și îl dorim tot binele.

Școală de mișcare și telegraf la Arad

În urma stăruințelor dlui inginer inspector general Octavian Pop, directorul de exploatare C. F. R. din localitate, s'a aprobat înființarea unei școlii de mișcare și telegraf în localul direcției V. de exploatare din Arad. Elevii aprobați a urma cursurile acestei școli au fost chemați pentru ziua de 28 Dec.

x Cel mai leftin cadou: bijuterii, ciornice, obiecte de podoabă în asortiment bogat la Farkas, str. Eminescu, Nr. 2. Atelier propriu pentru reparațiuni. (431)

ULTIMA ORĂ

Dl General Averescu în audiență la M. S. Regele

BUCUREȘTI. — M. S. Regele a primit în audiență pe Dl General Averescu. Primindu-i raportul, a semnat numeroase decrete, interesându-se și despre actuala situație politică.

Consiliu de miniștri

Azi înainte de masă s'a ținut un consiliu de miniștri, care s'a ocupat cu modificarea proiectelor depuse la înalta Curte de Casație, fixându-se acele proiecte de legi, cari urmează a fi votate înainte de sărbătorile Crăciunului. Vacanța Parlamentului a fost fixată cu începerea de Joi cor. și până la data de 20 Ianuarie.

Reexaminarea cererii dlui Ștefan C. Pop, fost senator

Comisia de confirmare a Senatului a luat pentru reexaminare, cererea dlui Ștefan C. Pop, spre a se hotărî, în mod definitiv, dacă dsa poate fi sau nu senator de drept, fiind fost președintele Adunării Naționale din Alba-Iulia la 1 Decembrie 1918.

Comisia a aderat favorabil și se speră că rezultatul dorit de către dl Ștefan C. Pop, va deveni fapt împlinit încă înainte de a lua Senatul vacanța de crăciun.

Ălegere suplimentară de senator la Lăpușna

Locul de senator, devenit vacant, prin demisionarea rabiauului Tierelsohn din Lăpușna (Chișinău) va fi completat, prin alegerea suplimentară, care se va ținea la 29 Ianuarie 1927.

Salariul funcționarilor publici

BUCUREȘTI. — În principiu, s'a acceptat proiectul de lege, pentru armonizarea lefurilor funcționarilor publici.

Comisiunea economică a guvernului a hotărât definitiv asupra modului de îndeplinire a celor proiectate și delegația economică o va lua acestea în scurt timp, în desbatere.

Sedința a fost presădată de dl ministru Garoflid,

Tratatul politic și economic între România și Germania

BUCUREȘTI. — Din cercuri politice se confirmă știrea că încurând se vor începe tratativele politice și economice, de mare importanță, între România și Germania, spre a tranșa chestiunile pendinte, dintre aceste două state, pentru aranjarea definitivă a legăturilor comerciale.

Dl von Motius, atașatul Germaniei la București după lungi tratative avute cu dl general Averescu și cu dl Mitileanu ministru de externe, a plecat la Berlin, pentru a primi instrucțiuni.

Ați în cercurile politice din țară, cât și în străinătate, se așteaptă cu nerăbdare rezultatele acestor tratative.

Dl Bucșan la Geneva

Din București ne anunță că Dl Bucșan sub-secretar de stat, azi sserb pleacă la Geneva.

Târgul de Crăciun!

Cele mai bune oroloage, cele mai fine bijuterii și obiecte de lux la 0000 415

Grallert J. și Fiul

Arad, Bulev Regina Maria Nr. 8 (fost Andrassy-tér).

Mobile de fier și aramă fabrică de mo- prețuri de fabrică la Frații Fleischer bile de fier, Arad, Strada Russu Știrianu No. 15. 0000 402

Mihai Haubenreich fabrică specială de plapume și sal- Arad, atelier: (41) tele Str. Horia 3.

CIORAPI, mănuși, veste, pull-owert, sveter, șale din mătase și lână, cămăși pt. bărbați, cravate și tot felul de articole croșetate mai ieftin la 000 406

Ladislau Klein, Str. Meșianu 11. (fost Forray-u.)

Cine cumpără până în ziua de **25 Decembrie** dela casa de modă

VANDOR

orice articole în valoare de Lei 2000, va primi, afară de un preț excepțional de scăzut, și un cadou tablou original în marime 41x50. Folosiți-Vă de această rară ocazie. 398

S'a inceput deja Târgul de Crăciun la Casa de modă :: 433

STRASSER

vis-a-vis de biserica Lutherană.

Stofe, catifele, pânză, flanelle, mătăsuri cu prețuri ieftine la 000 419

Ioan Eisele Arad, Strada Meșianu Nr. 2.

Cămăși bărbătești, mănuși mai ieftin la 000

firma SZÜC

Arad, vis-a-vis cu stațiunea goriei. Șaluri din mătase, jambiere, croșetărie, veste lower, svatere.

Victor Müller

Depozit de sticle, de porțelaine, de cadre și iatreci de sticlării

Arad, Bulevardul Regelii Ferdinand casa Denel. — Telefon 471.

Szántó și Komlós

Prețurile de iarnă

Costum p. bărbați dela . . . 1750 L in sus
Costum p. băieți dela . . . 1250 L in sus
Costum p. băieți cu pant, scurți dela . . . . . 1050 L in sus
Palton p. bărb. negru dela 2200 L in sus
Palton p. bărb. cu blană . . 2600 L in sus
Palton p. bărb. ulst. și raglan dela . . . . . 1850 L in sus
Palton p. băieți ulst. și raglan dela . . . . . 1350 L in sus
Palton p. băieți dela . . . . 850 L in sus
Paltoane de piele dela . . . 4200 L in sus
Impermiabile (gumă) dela . . 950 L in sus
Impermiabile p. dame dela 1150 L in sus
Mare asortiment de stofe din lână din străinătate. Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu în palatul Teatrului, 207

La cumpărări de peste 1000 Lei 10% rabat!

Azi, cel mai ieftin isvor de cumpărare

M. Fischer

sticlă, Arad, palatul Neuman, unde se capătă în asortiment bogat: articole de lux veritabile japoneze, Neuwies holandez, Venezia, Meisen, Rosenthal, Bleikristall și alte articole necesare.

Incadrări moderne de tablouri și sticlării primește cu prețuri moderate. 408

La cumpărări de peste 1000 Lei 10% rabat!

La MOSKOVITZ

Palatul Teatrului deja de-acum sunt

seăzute prețurile de după sezon:

Costum din stofă de lână pt. bărbați . . . dela Lei 1700
Costum negru și ble-mareu . . . . . " " 3000
Coverco . . . . . " " 4500
Dublu de Ulster . . . . . " " 2000
Pordesiu căptușit lung . . . " " 3000
Lord . . . . . " " 3500
Pardesiu căptușit scurt . . . " " 1700
" cu guler de blană . . . . . " " 2000
Pieptar cu blană . . . . . " " 3300
Cnoitrie după măsură! 405

Citiți Cuvântul Ardealului!

Cadoul de Crăciun

Gramofone de călătorie, Plăci, mașini de cusut, biciclete (Puch) mare asortiment.

Fabian și Co.

Arad, Str. Meșianu 16, 422

Primăria comunală Zădărlac.

No. 1000—1926. 425

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat asupra hotarului din Zădărlac în întindere de 4394 jug. cad. se va da în arendă pe timp de 6 ani — începând dela 1 Ianuarie 1926 până la 1 Ianuarie 1932.

Licitatiunea se va ținea în oficiul primăriei comunală Zădărlac în ziua de 27 Decembrie 1926 la orele 10 a. m.

Condițiunile de licitație se pot vedea în decursul oarelor oficiale la primăria comunală.

Licitatiunea se va ținea în conf. legii contabilității publice. Zădărlac, la 12 Dec. 1926.

Primăria comunală.

Dela primăria Șagul.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că comuna Șagul are nevoie de circa 40.000 buc. bărămidă arsă, pentru care publică licitație publică pe ziua de 21 Decembrie 1926 la ora 10 a. m. la primăria comunei. Se primește numai oferte închise. 427

Șagul, la 13 Dec. 1926.

Primăria.

Prețuri de Crăciun la MUZSAY Arad,

Vis-a-vi de teatru.

Costum de lână pentru iarnă . . . Lei 1760
Raglan double ori ulster de iarnă . . . Lei 2350
Palton de iarnă cu guler de blană . . . Lei 2850
Palton de piele cu guler și căptușă de blană . . . . . Lei 4000

Croitorie la măsură!

Mare depozit de stofă.

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245**

KNAPP vopsește și curăță haine

Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

Asociațiunea de pășune Zădărlac.

Nr. 9—1926. 426

Publicațiune.

Asociațiune de pășune Zădărlac vinde în publică licitație 3 veri și 2 tauri neapți în ziua de 27 Decembrie 1926 la orele 10 a. m.

Zădărlac, la 12 Dec. 1926.

Asociațiunea de pășune.

Aparate și accesorii pt. RADIO se pot capătă cu prețuri mai ieftine ca oriunde la „ELECTRON” întreprindere de electricitate și mecanicării Arad, Str. Meșianu 1. 324

Auchete și cununii ocazionale foarte frumoase, flori în diferite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile **florăria JANOSI, ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE!** Firma JANOSI exclusiv numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Janoși folosesc nume fals. 226

GRATIS

dan fiecarui cumpărător 2 m. de antreden care cumpără dela mine mărfuri în preț 100 Lei

Nou magazin de mobile! Avizăm on. public că am deschis în Arad, Str. Bucur un magazin de mobile unde avem un stabil și mare asortiment de mobile fabricație proprie din cele mai moderne cu prețuri venabile. Persoane credibile obțin condițiuni favorabile de vânzare. Rugând sprijinul on. public

Prima Fabrică Română de Mobile

Casa de Păstrare și Secții Soliște, Secursala Arad, Strada Bucur Nr. 10.

Ioan Deutsch magazin de aromate, pânzeturi, etc Arad, Str. UșIREI (fost Fabian) palatul Ortutay. Se găsește în orice moment, mărfuri de prima calitate, pe lângă viciu foarte atent. — Tot aici se vinde un aranjament pentru vâlie de aromate.

Direcțiunea Uzinelor de Cărbune a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaze de înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin să încălzim, să pregătim mâncări, a călca rufe și a ne scărda. În cazuri necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri foarte mici.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. Public și se primesc comenzi etc.

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amărăști, fă-ți o pereche de pantofari și caută la **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Caragiail Nr. 20., care execută imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru celelalte rize picioare ghete comode.

Atelierul de broderii, țesături și cusături

al doamnei **Cristina Săbău** Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimărie de modele pe pânză.

GHETE pentru bărbați, dame și copii „BĂLĂȘ” „POPPER” precum și renumiții șușonești de loci Treton și Wimpasing le puteți procura la **Lévai și Szigeti** vis-a-vis de casa Denel. — Telefon 471.

ALEXANDRU HOFFMANN 0000 Arad, Strada Eminescu Nr. 8.